

OPRÁTKA

Drama o dvou jednáních.

Otištěno v 27. ročníku Zápisů z Apolináře (rok 1978)

O s o b y : MUŽ alkoholik
 ŽENA jeho manželka
 CHLAPEC jejich syn
 SOUDCE

JEDNÁNÍ PRVNÍ k u c h y n ě

Žena středního věku pere v neckách na valše prádlo.
Bouchnou dveře, vchází opilý muž.

MUŽ: Co tady ještě vyvádíš? Máš už po půlnoci!

ŽENA: Peru! Peru jak vidíš! Co mám dělat? Nemůžu spát! Ani brečet nemůžu! Ani modlit se už nemůžu.

MUŽ: Koupím ti pračku.

ŽENA: Ty? Nejradši bych se voběsila!

Muž odvrávorá. Po chvilce se vrací a podává ženě oprátku.

ŽENA: Co to má znamenat?

MUŽ: Mám ji pro sebe. Ale dám ti ji. Jen si ji vem! Já ještě mám potěšení.

Žena vezme oprátku, muž odchází. Pojednou se žena otřeše a oprátku odhodí.

ŽENA: Ty vrahu! Vrahu jeden!

Žena najde jakousi listinu, zadrhne ji do oprátky a odhodí ji.
Nahází pár věcí do kufříku a vzlykaje odchází.
Bouchnou dveře.

JEDNÁNÍ DRUHÉ kuchyně, pozdě ráno

Chlapec si na podlaze posmutněle hraje. Vchází rozespálý muž v pyžamu.

MUŽ: Dobrý den synku.

Chlapec jakoby otce nevnímal.

MUŽ: Tak co, jak ses vyspal?

CHLAPEC: Špatně.

MUŽ: A copak?

CHLAPEC: Já nespál. Všechno jsem slyšel. A koukal sem se.

MUŽ: No?

CHLAPEC: No jak jsi dal mamince provaz, aby se voběsila.
MUŽ: A kde je máma?

Bouchnou dveře. Muž s chlapcem strnou. Vchází soudce. Zvedne oprátku nad hlavu a obrací se k divákům.

SOUDCE: Domýšlí se někdo, co nechala žena v oprátce?

Diváci hádají. Soudce vyjme listinu ze smyčky a rozvine ji.
Je to oddací list.
Soudce, chlapec a muž odcházejí.
Bouchnou dveře

K o n e c

Oprátka měla premiéru 17. 5. 1978 v pravidelném stanovém táboře léčených i uzdravených alkoholiků na třítydenní nemocenské a jejich terapeutů z pražské Protialkoholní léčebny Apolinář u řeky Lužnice u Dobronic.

Tato moje hra nemá ambice být uměleckou. Sloužila MUDr. Jaroslavu Skálovi, sociálně zdravotní sestře Arnoštce Maťové a jejich léčitelské skupině k podrobnějšímu vhledu do psychiky jejich pacientů a tak i k možnosti různorodějších nebo speciálnějších léčebných postupů.

Scénář je úmyslně jen kostrou. Svalstvo, šlachy, krev, smysly, napětí, celkovou atmosféru dávají mu s případnou pomocí léčitele vystupující pacienti. Tak se o nich lze dozvědět jinak obtížně zjistitelné skutečnosti. Také z následující diskuze a z odevzdávaných deníků všech pacientů, lze potom u mnohých z nich vyvodit nové poznatky. Příklady reagování: „Proč sebou ta ženská nevzala dítě?“, „Kam vodešla?“, „Eště ráda vrátí.“, „Toho kluka jim vemou.“, „Beztak je ta ženská na vině, že ten její chlastá.“, „Dyť já sem taky takovej.“, „Takovej eště nejsem.“, „Má štěstí, že jí nenapráska.“, „Měl vokno.“, „Měli by ho zavřít.“, „Dávno se už měl voběsit! Měl by pokoj a ženská taky.“, „Má se léčit.“ atp.

Igor Slouka 1990